

Komentar Instituta alternativa na Nacrt Odluke o budžetu Glavnog grada Podgorica za 2018. godinu

Naše primjedbe se odnose na način na koji su podaci prikazani u Nacrtu odluke o budžetu Glavnog grada za 2018. godinu, kao i u pratećem Obrazloženju.

Prijedlog 1.

Potrebno je da Glavni grad, u toku planiranja narednog budžeta, počne sa realizacijom “budžeta za građane”, platforme koja će građanima približiti finansijsko upravljanje u Opštini i zainteresovati ih da učestvuju na javnim raspravama i daju svoj doprinos.

Smatramo da je zabrinjavajuća činjenica da građani ne učestvuju u javnim raspravama o planiranom budžetu Glavnog grada. Takođe smo stali da je nedostatak građana na javnim raspravama uzrokovan njihovim nerazumijevanjem postojećeg Nacrta i Obrazloženja budžeta. Kako ovakve dokumente mogu čitati predstavnici lokalnih vlasti i potrošačkih jedinica, ali ne i građani, potrebno je pristupiti interaktivnijim mehanizmima, poput platforme “budžet za građane”.

Ovakva platforma, koja bi imala za cilj da pojednostavi predloženi budžet tako da ga svaki građanin razumije, mogla bi se izrađivati u elektronskoj formi i distribuirati putem veb sajta Glavnog grada, elektronskih medija i društvenih mreža svim građanima. Na ovaj način, građani će bolje razumjeti potrošnju javnog novca u Opštini, i steći potrebu da se bolje informišu, pitaju i učestvuju na javnoj raspravi.

Prijedlog 2.

Obrazloženje koje prati nacrt Odluke o budžetu treba da sadrži i podatke o broju i strukturi zaposlenih u organima lokalne uprave, javnim službama i preduzećima čiji je osnivač Glavni grad.

Iz sadržaja Obrazloženja nije moguće saznati koliki je broj zaposlenih u organizacionim jedinicama lokalne samouprave, odnosno lokalnoj upravi, odnosno službama, ustanovama kao i javnim preduzećima, čiji je osnivač Opština. Smatramo da je ova informacija važna s obzirom na to da

za bruto zarade na teret poslodavca planira izdvojiti 10 590 150,00 eura, u 2018. godini.

Prijedlog 3.

*Za određene kapitalne projekte nisu navedeni drugi podaci osim planiranih sredstava. Smatramo da je **potrebno da Obrazloženje budžeta sadrži podatke o fazi realizacije kapitalnih projekata, utrošenim dosadašnjim sredstvima kao i informaciju o tome da li se radi o novim ili višegodišnjim projektima.***

Ovo je važno iz razloga što se za određene kapitalne projekte, koji još uvijek nisu realizovani, poput "Podgoričke knjižare", sredstva povećavaju, pa je tako za "opremanje Podgoričke knjižare" planirano 110 000 eura više u 2018, iako nije jasno zašto ovaj projekat još uvijek nije realizovan. Precizan i detaljniji prikaz kapitalnih troškova važan je ukoliko uzmemo u obzir da sredstva za kapitalne projekte čine 40% planiranog budžeta.

Prijedlog 4.

*Sva planirana sredstva u okviru kategorije "**ostalo**" potrebno je razložiti i obrazložiti , bez izuzetaka.*

U okviru kategorije "otplata ostalih obaveza" planiran je trošak u iznosu od 1 440 000 eura, ali nije jasno na šta se ove ostale obaveze odnose. Iako Glavni grad razlaže troškove za "ostale rashode", pa je moguće iz obrazloženja vidjeti na šta će konkretno novac biti trošen, u okviru kategorije "ostalih usluga" pojedini troškovi i dalje ostaju sakriveni pod ovim nazivom pa nije jasno tako na šta će se 10 000 eura utrošiti u Službi gradonačelnika, ili 7 000 eura u okviru Službe za zajedničke poslove, ili 3 900 eura u okviru Službe zaštite.

Neophodno je da potrošačke jedinice u okviru lokalne samouprave detaljnije obrazlože planirana sredstva u okviru ove kategorije.

Primjedbe na način na koji je organizovana javna rasprava o Nacrtu odluke o budžetu

Sekretarijat za finansije treba bude zabrinut činjenicom da građani **ne učestvuju** na javnim raspravama o budžetu koje organizuje. Moraju se učiniti dodatni napor da se budžet približi građanima i pojasne prilike za njihov doprinos. Između ostalog, sama najava o održavanju javne rasprave nije bila dovoljno vidljiva, pa je pored sekcije "Aktuelnosti" na stranici Sekretarijata i dnevnog lista "Pobjeda", građane potrebno informisati putem društvenih mreža, elektronskih medija, ali i stupiti u partnerstvo sa NVO aktivnim u ovoj oblasti. Glavni grad raspolaže sa dva Facebook naloga - Mladi Podgorice i Glavni grad Podgorica kao i Twitter nalogom

@Glavnigrad_Podgorica. Međutim, ovi se nalozi nisu koristili u cilju pozivanja građana na javnu raspravu.

Institut alternativa je ove godine, putem portala o lokalnim finansijama www.mojgrad.me podijelio sopstvenu vizuelizaciju nacrtu odluke o budžetu, kojom je pokušao da utiče na interesovanje građana: <http://www.mojgrad.me/vijesti/553/Nacrt-budžeta-Glavnog-grada-Podgorica-za-2018.-godinu->. Dodatno, nastojali smo da putem Twitter naloga @Mojgrad_me informišemo građane o javnoj raspravi i značaju njihovog učešća. Pored toga, Institut alternativa je koristio svoje Twitter i Facebook naloge, kojima je pozivao građane na centralnu javnu raspravu.

...

Smatramo da je preduslov za veće učešće građana ispunjavanje naših prethodnih prijedloga koji se odnose na dostupnost informacija i jasnoću nacrtu odluke i obrazloženja budžeta.

S obzirom na neuspješnost ovogodišnje saradnje u okviru radne grupe za izradu Nacrta Odluke o budžetu Glavnog grada za 2018. godinu, pozivamo Glavni grad da ubuduće ispoštuje odluke koje donosi i uloži dodatne napore u prepoznavanju potrebe za saradnjom sa NVO u postizanju većeg učešća javnosti u donošenju odluka na lokalnom nivou.

Tim Instituta alternativa